

ΟΝΟΜΑ: Πτερόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρες με φτερά

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Εμφανίστηκαν κατά την Ιουρασική περίοδο (Jurassic /Τζουράσικ) και εξαφανίστηκαν την Κρητιδική περίοδο, περίπου 65 εκατομμύρια χρόνια πριν.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Οι Πτερόσαυροι ήταν μια φυλή ιπτάμενων ερπετών, που ζούσαν κατά τη περίοδο των δεινοσαύρων. Οι διαστάσεις τους κυμαίνονταν από μερικές ίντσες μέχρι και πάνω από 40 πόδια (12 μέτρα). Είχαν κούφια κόκαλα, ήταν ελαφριά ζώα και είχαν μικρά σώματα. Ήταν έξυπνοι και είχαν πολύ καλή όραση.

Οι Πτερόσαυροι ήταν σαρκοφάγοι. Έτρωγαν ψάρια (τα οποία ψάρευαν από την επιφάνια των ωκεανών), οστρακοειδής (μαλάκια), κάβουρες, έντομα, και νεκρά σαρωμένα ζώα από τη στεριά.

ΟΝΟΜΑ: Σπινόσαυρος - Ακανθόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα με μεγάλη σπονδυλική στήλη

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Μεσαία Κρητιδική περίοδος – 95 εκατομμύρια χρόνια πριν.

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Αφρική, Αίγυπτος και Μαρόκο

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Σπινόσαυρος ήταν ένας τεράστιος σαρκοφάγος δεινόσαυρος, ο οποίος είχε μια σειρά από άκανθες στη ράχη του. Ο Σπινόσαυρος ήταν δίποδος (περπατούσε δηλαδή, στα δύο του πόδια). Είχε ύψος 40 – 50 πόδια (12 – 15 μέτρων) περίπου, και ζύγιζε 4 τόνους και πάνω. Στην πλάτη του είχε ένα τεράστιο πτερύγιο σαν ιστίο, που μπορεί να χρησιμοποιείτο για να ρυθμίζει την θερμοκρασία του σώματος του. Ήταν σαρκοφάγος με τεράστια δόντια και πολύ ισχυρά σαγόνια. Τρεφόταν με δεινόσαυρους και μεγάλα ψάρια. Ο Σπινόσαυρος περπατούσε στα δύο του μυώδη πόδια και ήταν σχετικά πολύ γρήγορος δίποδος. Ήταν ένας προχωρημένος θηριόποδος, του οποίου η εξυπνάδα ήταν πολύ υψηλή μεταξύ των δεινοσαύρων.

ΟΝΟΜΑ: Αλλόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Αλλιώςτικη Σαύρα

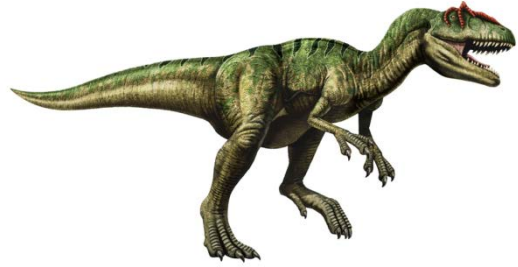
ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Ιουρασικής περιόδου – 150 εκατομμύρια χρόνια πριν .

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Κεντρική /Δυτική Αμερική: Κολοράντο, Μοντάνα, Νέο Μεξικό, Οκλαχώμα, Νότια Ντακότα, Γιούτα, Γουαϊόμινγκ,

Ευρώπη: Πορτογαλία, και Αφρική.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ήταν το μεγαλύτερο αρπακτικό της Βόρειας Αμερικής κατά την Ιουρασική περίοδο (πριν από τον ερχομό του Τυρανόσαυρου Ρέξ στην Κρητιδική περίοδο). Η διάρκεια ζωής του Αλλόσαυρου, ήταν περίπου 30 χρόνια και ωρίμαζε συνήθως στα 10 χρόνια. Όπως και στον Γιανγκουανόσαυρο, οι δύο άκαμπτες κορυφές στο ρύγχος του (μπροστινό μέρος στο κεφάλι), φανέρωναν την υγεία του και το πόσο δυναμικός ήταν στην αναπαραγωγή. Πρόσφατες έρευνες φανερώνουν ότι η αλληλεπίδραση που είχε με άλλους Αλλόσαυρους, ήταν πολύ επιθετική και μη συνεργάσιμη. Ακόμη και κατά τη διάρκεια ζευγαρώματος.

ΟΝΟΜΑ: Ιγκουανόδοντας

ΣΗΜΑΣΙΑ: Δόντι του Ιγκουάνα

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Πρώιμη Κρητιδική – 135 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Παγκόσμια: Βέλγιο, Αγγλία, Γερμανία, Βόρεια Αφρική και στις ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Ιγκουανόδοντας ήταν κατά μέσο όρο 30 πόδια (9 μέτρα) μακρύς και είχε ύψος 16 πόδια (4,8 μέτρα). Ήταν 9 πόδια (2,7 μέτρα) ψηλός στους γοφούς και ζύγιζε περίπου 4-5 τόνους (4000 – 5000 κιλά). Όπως καταδεικνύουν γεωλογικές έρευνες (σε οστικό στρώμα) που έγιναν στο Βέλγιο, ήτανε πιθανότατα ζώο αγέλης. Στις γεωλογικές έρευνες, βρέθηκαν δεκάδες απολιθώματα του Ιγκουανόδοντα μαζί, γεγονός που υποδηλώνει ότι όλοι οι Ιγκουανόδοντες ήταν μαζί, κατά τη διάρκεια της ζωής τους.

Η νοημοσύνη του ήταν στην μέση, μεταξύ των δεινοσαύρων. Θα μπορούσε να τρέξει στα δύο του πόδια ή και να περπατήσει χρησιμοποιώντας και τα τέσσερα του. Ήτανε σχετικά γρήγορος δεινόσαυρος.

Ο Ιγκουανόδοντας ονομάστηκε από τον Γκεντέων Α. Μάντελ το 1825. Τα δόντια του και μερικά από τα οστά του βρέθηκαν το 1822 στο Sussex στη Νότια Αγγλία.

ΟΝΟΜΑ: Βαρύονυξ

ΣΗΜΑΣΙΑ: Βαρύ Νύχι

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Πρώιμη Κρητιδική – 125 χιλιάδες χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Αγγλία: Σάρρεϋ, Νότια του Λονδίνου

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Βαρύονυξ ήταν ένας ασυνήθιστος θηριόποδας με χοντρά πόδια και τεράστια βαριά νύχια. Το κεφάλι του μοιάζει με το κεφάλι ενός κροκόδειλου και είχε 96 οδοντωτά αιχμηρά δόντια. Ο Βαρύονυξ ήταν ένα μεγάλο αρπακτικό που τρεφόταν κυρίως με ψάρια και είχε ψηλή νοημοσύνη. Μπορούσε να περπατήσει στα δύο ή και στα τέσσερα του πόδια αν και τα μπροστινά πόδια του ήταν κοντύτερα από τα πισινά του αλλά στη τελική δεν ήταν και τόσο κοντά.

ΟΝΟΜΑ: Βελοσιράπτορας

ΣΗΜΑΣΙΑ: Ταχύς (γρήγορος) κλέφτης

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Κρητιδικής – 75 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Μογγολία

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Το μέγεθος του είναι μεταξύ ενός μεγαλόσωμου Δανέζικου σκύλου και μιας μεγάλης γαλοπούλας. Ο Βελοσιράπτορας ήταν μικρότερος από τους άλλους δεινόσαυρους αλλά αυτό, δεν τον απότρεπε από το να ήταν τρομακτικός κυνηγός.

Το Σεπτέμβριο του 2007, οι ερευνητές βρήκαν σημαντικά στοιχεία στο ώμο του Βελοσιράπτορα, το οποίο υποδηλώνει τη πιθανή παρουσία φτερών στον δεινόσαυρο. Τρέχουσα έρευνα, δείχνει ότι αυτός ο μη-πτηνώδης δεινόσαυρος ήταν θερμόαιμος. Υπάρχει η πιθανότητα να είχε περονόσπορους ή φτεροτό παλτό έτσι ώστε να μπορούσε να διατηρεί τη θερμοκρασία του σώματος του, αλλά και για να εξοικονομεί ενέργεια για το κινήγι.

ΟΝΟΜΑ: Διλοφόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα με διπλή κορωνίδα

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Πρόωρη Ιουρασική – περίπου 198 με 200 εκατομμύρια χρόνια πριν.

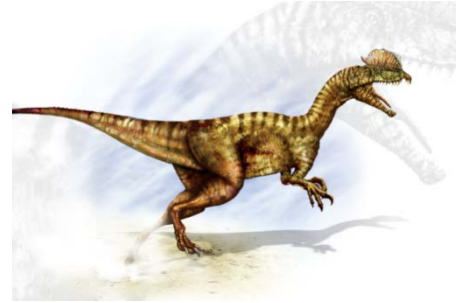
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Δυτικές ΗΠΑ και Κίνα

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Μέχρι σήμερα, ο Διλοφόσαυρος θεωρείται ο μεγαλύτερος κρεατοφάγος δεινόσαυρος της πρόωρης Ιουρασικής περιόδου που έχει βρεθεί.

Ήταν σε θέση να παγιδεύσει το θύμα του σφικτά, αφού τα ισχυρά νύχια του ήταν σε θέση να σχίσουν τη σάρκα και των ζωντανών αλλά και των νεκρών θυμάτων του. Ο Διλοφόσαυρος κυνηγούσε μικρούς φυτοφάγους δεινόσαυρους

Είχε ένα παράξενο διπλό λοφίο που θύμιζε δύο μισά πιάτα στημένα όρθια. Οι διπλές κορυφές πάνω από το ρύγχος του Διλοφόσαυρου, δεν συνδέονταν με το κρανίο του, κάτι το οποίο μπορεί να ήταν αυστηρά για λόγους επίδειξης, όπως στα παγόνια. Αν αυτό ισχύει για τον αρσενικό Διλοφόσαυρο, τότε ο θηλυκός Διλοφόσαυρος πιθανότατα να μην είχε λοφίο.

ΟΝΟΜΑ: Παρασαυρόλοφος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα με κορωνίδα

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Κρητιδικής – 76 χιλιάδες χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Βόρεια Αμερική: Αλμπέρτα, Καναδά, Νεό Μεξικό και Γιούτα

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Παρασαυρόλοφος ήταν ένας δεινόσαυρος με μακριά κορωνίδα (ράμφος σε σχήμα πάπιας). Ήταν συνήθως στα 40 πόδια (12 μέτρα) μήκος και 8 πόδια (2, 8 μέτρα) ύψος. Ζύγισε περίπου 2 τόνους (2000 κιλά). Ο Παρασαυρόλοφος ήταν χορτοφάγος και τρεφότανε με πευκοβελόνες, φύλλα και κλαδιά. Είναι πιθανόν να είχε μεταναστεύσει από τις ακτές σε υψηλότερο έδαφος για καλύτερη αναπαραγωγή. Ο Παρασαυρόλοφος ήταν ορνιθόποδας του οποίου η νοημοσύνη ήταν στην μέση μεταξύ των δεινοσαύρων. Ο Παρασαυρόλοφος μπορούσε να περπατήσει και να τρέξει στα δύο του πόδια, και ήταν σχετικά γρήγορος δεινόσαυρος.

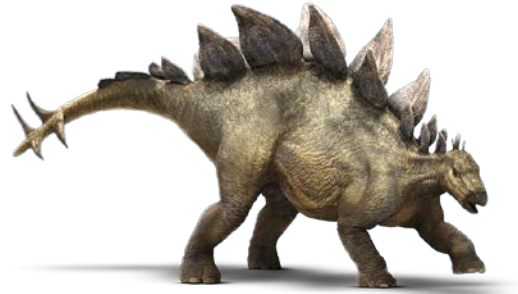

ΟΝΟΜΑ: Στεγόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα με οροφή

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Ιουρασικής περιόδου – 150 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Βορειοδυτική Αμερική και Ευρώπη (Πορτογαλία)

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Όταν έδινε μάχες με δεινόσαυρους ή άλλα αρπακτικά, ο Στεγόσαυρος χρησιμοποιούσε την ουρά του. Είχε δύο ζεύγη αιχμών στην ουρά του (με το καθένα από αυτά να είναι μέχρι 1,2 μέτρα μήκος) σαν τρομερά, αιχμηρά όπλα.

Οι 17 οστεώδη ραχιαίες πλάκες που υπήρχαν εναλλάξ στη σπονδυλική του στήλη, μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως πανοπλία ή απεικόνιση ζευγαρώματος ή σαν ρύθμιση της θερμοκρασίας του ή και τα τρία μαζί. Αυτές οι πλάκες είχαν τη δυνατότητα να κάνουν τον Στεγόσαυρο να φαίνεται μεγαλύτερος αποθαρρώνοντας τον εχθρό να του επιτεθεί. Ήταν φυτοφάγος.

ΟΝΟΜΑ: Τυρανόσαυρος Ρέξ

ΣΗΜΑΣΙΑ: Βασιλιάς των Δεινοσαύρων

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Κρητιδικής – 65 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Βόρεια Αμερική: Κολοράντο, Μοντάνα, Νεό Μεξικό, Γουαϊόμινγκ και Αλμπέρτα

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ως ο τελευταίος μεγάλος σαρκοφάγος της Κρητιδικής περιόδου, ο Τυρανόσαυρος Ρέξ ήταν πολύ αποδοτικός δολοφόνος καταδιώκοντας την Βόρεια Αμερική. Με την ειδικά ενισχυμένη δομή της μύτης του μπορούσε να προκαλέσει διάσπαση οστών συγκρούοντας κομμάτια θυμάτων και αντιπάλων, συμπεριλαμβανομένου αυτού του δικού του είδους. Η δύναμη του κάτω γνάθου του Τυρανόσαυρου Ρέξ θα μπορούσε να αναλογιστεί με 10,000 Νιούτον – η ισοδύναμη ενέργεια, που απαιτείται για να υψωθεί νταλικά.

Αν και μικροκαμωμένος, τα οστά του Τυρανόσαυρου Ρέξ εμφανίζουν ένα εξαιρετικά παχύ, φλοιώδες οστό υποδεικνύοντας ότι είχαν αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αντέχουν βαριά φορτία.

ΟΝΟΜΑ: Βραχιόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα με μεγάλο βραχίονα

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Ιουρασικής περιόδου – 145 με 156 χιλιάδες χρόνια πριν

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Βραχιόσαυρος ήταν ένας από τους ψηλότερους αλλά και μεγαλύτερους δεινοσαύρους που έχουν βρεθεί. Είχε μακρύ λαιμό, μικρό κεφάλι και σχετικά μικρή αλλά παχιά ουρά. Ο Βραχιόσαυρος, περπατούσε στα τέσσερα πόδια του και όπως όλοι οι άλλοι Βραχιόσαυροι, αλλά σε αντίθεση με τους περισσότερους δεινόσαυρους, τα μπροστινά του πόδια ήτανε πιο μεγάλα σε μέγεθος από τα πισινά. Ήταν περίπου 85 πόδια (26 μέτρα) σε μήκος, 40 πόδια (12 μέτρα) σε ύψος και ζύγιζε περίπου 33 – 88 τόνους.

Ο Βραχιόσαυρος ήταν χορτοφάγος. Πιθανόν να τρεφόταν με τις κορυφές ψηλών δέντρων με τα μεγάλα, στρογγυλώδη δόντια του. Κατάπινε την τροφή του χωρίς να την μασάει, χωνεύοντας τα φυτικά υλικά μέσα στο στομάχι του.

ΟΝΟΜΑ: Διπλόδοκος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Δύο δοκοί

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Ιουρασικής περιόδου – 145 με 155 εκατομμύρια χρόνια πριν

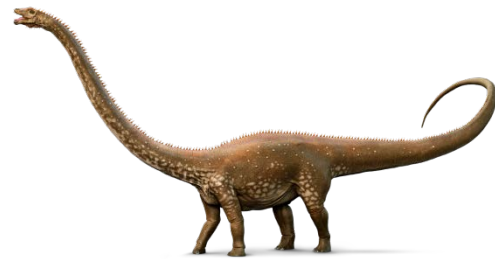
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: ΗΠΑ: Κολοράντο, Μοντάνα, Γιούτα και Γουαϊόμινγκ

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Διπλόδοκος είχε μακρύ λαιμό, γιγάντια μαστιγο-ουρά, με διαστάσεις περίπου 90 ποδιών (27 μέτρα) σε μήκος, με 26 πόδια (8 μέτρα) μακρύ λαιμό και 45 πόδια (14 μέτρα) μακριά ουρά. Το κεφάλι του είναι μικρό σε σχέση με το υπόλοιπο σώμα, περίπου 2 πόδια (60 εκατοστά).

Ήτανε από τα μεγαλύτερα χερσαία ζώα που υπήρξαν. Τα ρουθούνια του ήταν στην κορυφή του κεφαλιού του και είχε δόντια σαν πασσάλου.

Τα μπροστινά του πόδια ήταν μικρότερα από ότι ήταν τα πισινά του. Επίσης, είχαν ελεφαντόδες δάκτυλα, πέντε δάκτυλα δηλαδή. Σε κάθε πόδι, το ένα από τα δάκτυλα, είχε το νύχι του αντίχειρα, πιθανότατα για προστασία του δεινόσαυρου. Ένα απολιθωμένο δέρμα του Διπλόδοκου που αποκαλύφθηκε, εντυπωσιάζει. Είχε μια σειρά από αγκάθια στη πλάτη του.

ΟΝΟΜΑ: Πτεροδάκτυλος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Φτερωτά δάκτυλα

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Ιουρασική – περίπου 148.5 με 150.8 εκατομμύρια χρόνια πριν.

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Ευρώπη και Αφρική

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Πτεροδάκτυλος είναι ένα γένος του Πτερόσαυρου και η οικογένεια τους είναι γνωστή με το όνομα Πτεροδάκτυλοι.

Ήτανε από τους πρώτους δεινόσαυρους που ονομάστηκαν και αναγνωρίστηκαν σαν ιπτάμενα ερπετά. Ήτανε σαρκοφάγο το οποίο τρεφόταν με ψάρια και άλλα μικρά, σε μέγεθος, ζώα.

Όπως σε όλους τους Πτερόσαυρους, τα φτερά των Πτεροδάκτυλων δημιουργήθηκαν από σάρκα και μυϊκή μεμβράνη. Η μεμβράνη ξεκινούσε από την άκρη του φτερού τους και έφτανε μέχρι το πίσω μέρος του ποδιού τους.

ΟΝΟΜΑ: Υποκρόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Ηγρο = Υπό – (κάτω) από το άκρος

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Κρητιδική

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: ΗΠΑ

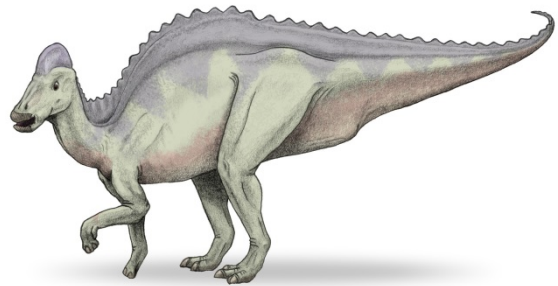
ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Υποκρόσαυρος διακρίνεται εύκολα από τις κούφιας κορωνίδες στο ορنيθόραμφος του, από τα ψηλά νευρωνικά αγκάθια του και από τη μορφή της κορυφής του.

Τα νευρωνικά αγκάθια του, τα οποία προεξέχουν από την κορυφή των σπονδύλων είναι από 5 ως 7 φορές το ύψος του σώματος των αντίστοιχων σπονδύλων που έχουν στην πλάτη, τα οποία εξυπηρετούν στο να δίνουν ένα ψηλό προφίλ στην από πίσω όψη του.

Η κούφια κορυφή του κρανίου του, είναι σαν αυτή του Κορυθόσαυρου, με κύριες διαφορές ότι τονίζεται περισσότερο κατά το μήκος της κορυφής του και δεν είναι και τόσο ψηλή. Η μια πλευρά είναι ευρύτερη από την άλλη και έχει ένα μικρό οστικό σημείο στο πίσω μέρος.

Σε αντίθεση με άλλες Λυμπεοσαυρίνες, οι αεραγωγοί του, δεν φτιάχνουν καμπύλη σε σχήμα του S στη κορυφή.

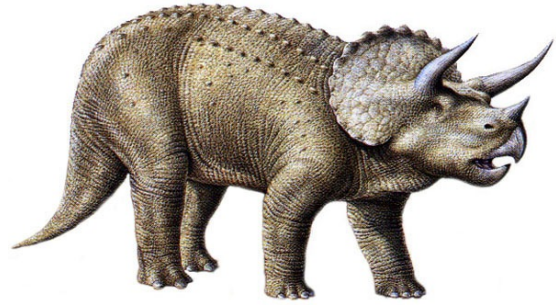

ΟΝΟΜΑ: Τρικεράτωψ

ΣΗΜΑΣΙΑ: Τρία κέρατα στο πρόσωπο

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Κρητιδικής – 65 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Βόρεια Αμερική: Κολοράντο, Μοντάνα, Νέο Μεξικό, Γουαϊόμινγκ, Αλμπέρτα και Σασκάτσουαν.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Οι Τρικεράτοπες ήταν χορτοφάγοι γίγαντες και δεν ήταν ήσυχα ζώα» Τα χαρακτηριστικά του μοιάζουν με αυτά του σημερινού ρινόκερου.

Πολλά απολιθώματα δείχνουν βλάβη στα οστά του Τρικεράτοπα, που μπορεί να προκαλέστηκαν από μάχες με αντιπάλους ή θηρευτές. Εκτός από την ένδειξη κυριαρχίας από ομάδες, τα κέρατα του Τρικεράτοπα θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για απεικόνιση ζευγαρώματος. Ο κροσσός στο λαιμό του, θα πρόσφερε προστασία κατά των αρπακτικών ακαρέων (σαν εκείνη του Τυρανόσαυρου Ρέξ), και μπορεί επίσης να ρύθμιζε της θερμοκρασία του σώματος του.

ΟΝΟΜΑ: Καρνόταυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαρκοφάγος Ταύρος

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Μεσαία Κρητιδική περίοδος – 113 εκατομμύρια χρόνια πριν.

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Παταγονία, Επαρχία Τσουμπούτ, Αργεντινή και Νότια Αμερική

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Καρνόταυρος ήταν ένας μεγάλος, σαρκοφάγος δίποδος δεινόσαυρος, που έμοιαζε λίγο σαν ταύρος. Είχε δύο οζώδης φρύδια σαν κέρατα, ένα μικρό κρανίο, εξαιρετικά μικρά χέρια (μικρότερα από αυτά του Τυρανόσαυρου Ρέξ) και μακριά, λεπτή ουρά.

Πιθανότατα να είχε διόφθαλμη όραση (σε αντίθεση με τους περισσότερους δεινοσαύρους), αφού τα μάτια του ήταν ελαφρώς γυρισμένα προς τα εμπρός.

ΟΝΟΜΑ: Irritator – Ερεθίζων

ΣΗΜΑΣΙΑ: Ερεθισμός

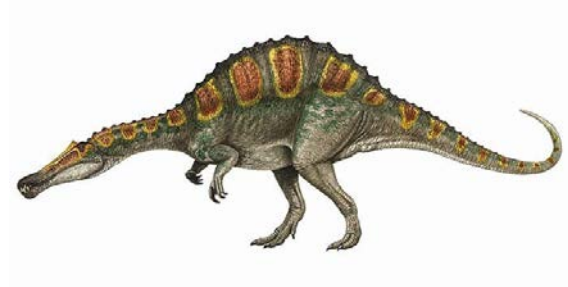
ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Πρώιμη Κρητιδική – 110 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Βραζιλία

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Ερεθίζων είναι γένος των Σπινόσαυρων δεινόσαυρων και έζησε στις αρχές της Κρητιδικής περιόδου. Τρέχουσες εκτιμήσεις, δείχνουν να είχε μήκος των 26 ποδιών (8 μέτρων). Ο Ερεθίζων ήταν θηριόποδας με μια ιδιόρρυθμη κορυφή στο πίσω μέρος του κεφαλιού του και πιθανότατα να τρεφόταν με ψάρι. Μέχρι στιγμής, το μόνο απολίθωμα που έχει βρεθεί είναι ένα κρανίο των 80 εκατοστών σε μήκος.

Στο κράτος του Ρομουάλντο (στο στρώμα του σχηματισμού της Σαντάνα, στη Βραζιλία) αυτό το κρανίο θυμίζει έντονα τα κρανία του Συκόμιμου και του Σπινόσαυρου.

ΟΝΟΜΑ: Ερρεράσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα του Ερρέρα

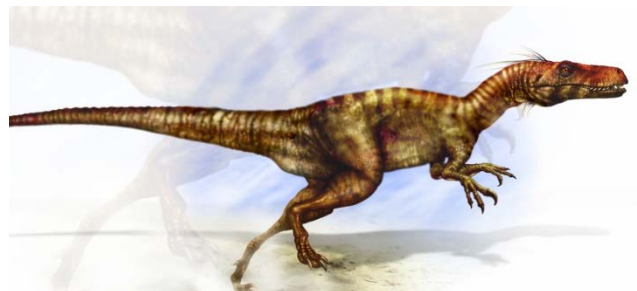
ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Μέσα – Τέλη Τριαδικής

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Βορειοδυτική Αργεντινή

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Ερρεράσαυρος ήταν ένας ελαφριά ενσωματωμένος σαρκοφάγος δίποδας δεινόσαυρος με μακριά ουρά και σχετικά μικρό κεφάλι. Το μήκος του υπολογίζεται γύρω στα 10 με 20 πόδια (3 – 6 μέτρα) και το ύψος του ισχίου του περισσότερα από 3,3 πόδια (1,1 μέτρα).

Ζύγιζε περίπου 210 – 350 κιλά. Σε ένα μεγάλο δείγμα, αρχικά θεωρούνταν ότι ανήκαν σε ένα ξεχωριστό γένος, των Φρεντκελίσουρων με κρανίο που είχε διαστάσεις 1,8 ποδιών (56 εκατοστών) σε μήκος. Μικρότερα δείγματα συμπεριλαμβάναν κρανία μεγέθους ενός ποδιού (30 εκατοστών) σε μήκος.

ΟΝΟΜΑ: Αγκυλόσαυρος

ΣΗΜΑΣΙΑ: Σαύρα με αγκύλη

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Τέλη Κρητιδικής – 65 με 70 εκατομμύρια χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Δυτική ΗΠΑ και Καναδάς, Βολιβία και Νότια Αμερική.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο Αγκυλόσαυρος, ήταν μεγάλος φυτοφάγος δεινόσαυρος. Ήταν καλά προστατευμένος από τους μεγάλους κρεατοφάγους, ήταν θωρακισμένος στην πλάτη του, λες και φορούσε πανοπλία. Οι μεγάλες οστεώδη πλάκες του, πιθανότατα να είχαν επιπλέον κέρατο – καλύμματα που προστάτευαν τα πλευρά του.

Έφτανε περίπου σε μήκος τα 8 με 9 μέτρα και βάρος μέχρι 6 τόνους.

Το κρανίο του ήταν παχύρυστο με δύο ζεύγη αιχμηρών κεράτων στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Κομμάτια από τον σπόνδυλο της ουράς του, ενώνονταν και δημιουργείτο μια ουρά όπως το ρόπαλο.

ΟΝΟΜΑ: Αρπαγόρνις

ΣΗΜΑΣΙΑ: Αετός του Χάαστ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: 700 χρόνια πριν

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Νέα Ζηλανδία

ΣΥΝΤΟΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

Ο γιγάντιος αετός Χάαστ, ήταν μεγάλος, μαυρόασπρος σαρκοφάγος, με κόκκινο λοφίο και με κιτρινοπράσινα άκρο-πτερύγια.

Αρχικά είχε θεωρηθεί ως οδοκαθαριστής αφού το ράμφος του ήταν σαν το ράμφος ενός φαλακρού αετού. Η κατασκευή του ράμφους του ήταν τέτοια, ώστε να του επιτρέπει να ξεσχίζει τις σάρκες των ζώων που πιάνει και τρέφεται.

Ο Χάαστ που μοιάζει στο σχήμα ενός σύγχρονου αετού, είχε άνοιγμα φτερών στα 3 μέτρα. Όρθιος έφτανε τα 1,4 μέτρα και εξαφανίστηκε πριν 500 χρόνια.

Ο μεγαλύτερος από το είδος του, ζύγιζε 18 κιλά σωματικό βάρος από οποιοδήποτε άλλο σύγχρονο αετό, αφού είναι μακράν από τα μεγαλύτερα σαρκοφάγα πουλιά.